

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 16/2023 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat en reunió ordinària de data 29 de gener de 2024 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 16/2023

ASSUMPTE: Escrit de queixa de la secretaria de Junta de Impulso Ciudadano per dues informacions del mitjà digital Racó Català en les quals indica que es qualifica de manera despectiva l'associació que presenta la queixa, amb qualificatius com "ultra" o "grupuscle anticatalà", fet que podria vulnerar el criteri 2 del Codi Deontològic.

ANTECEDENTS

El dia 21 de juliol entra al CIC, a través d'e-mail, una queixa subscripta per la Sra. I.F., en representació de l'entitat "Impulso Ciudadano".

En el seu escrit es refereix a dues informacions de la publicació digital "Racó català" que considera que qualifiquen molt despectivament l'esmentada associació.

Les dues informacions són accessibles a través dels següents enllaços en el moment de ser redactada aquesta ponència:

[Les Junes Electorals obliquen a retirar simbologia independentista d'una trentena de municipis - Racó Català \(racocatala.cat\)](#)

(on al segon paràgraf es qualifica Impulso Ciudadano com a "plataforma ultra").

[Impulso Ciudadano denuncia a la fiscalia "l'assenyalament" de la infermera del "puto C1 de catalán" - Racó Català \(racocatala.cat\)](#)

(on al subtítol se la titlla com a "grupuscle anticatalà" (*grupuscul*, segons l'escrit de la denunciant).

La senyora F. considera que les informacions vulnereu el punt 2 del Codi Deontològic, que cita al seu e-mail:

02. Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament. No s'han d'usar expressions injurioses ni difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit a entitats públiques o privades.

A partir d'aquí considera que els qualificatius "ultra" i "grupuscle anticatalà" són absolutament falsos i danyen la seva imatge. Per reforçar aquesta afirmació fa aquestes observacions:

"Impulso Ciudadano és una asociación que defiende los valores constitucionales sin asumir ningún posicionamiento político concreto porque integra en su seno personas con diferentes sensibilidades políticas."

Inclou a continuació un enllaç als Estatuts de l'entitat:

<https://impulsociudadano.org/estatutos-impulso-ciudadano/>

I en ressaltar l'article 2 que fa referència a les seves finalitats:

Los fines de la asociación son:

- a. Promover y defender el pluralismo político, ideológico, lingüístico y cultural en España
- b. Defender los derechos humanos y las libertades fundamentales en el ámbito nacional, de la Unión Europea e internacional.
- c. Defender los valores contenidos en la Constitución española de 1978.
- d. Fomentar los vínculos de cohesión y relación entre los españoles, con independencia de su lugar de residencia.
- e. Impulsar las medidas necesarias para la mejora del funcionamiento, racionalización y neutralidad de las instituciones y Administraciones Públicas, así como luchar contra todo tipo de corrupción.
- f. Luchar contra los fenómenos de odio y promover políticas de tolerancia, igualdad y solidaridad entre los ciudadanos.

Finalment, la senyora F. fa constar que han fet una consulta a la ACN i que, respecte a la primera de les informacions esmentades, l'agència no feia constar al seu teletip el qualificatiu "ultra". Afirmar al respecte que entenen que en qualsevol cas el mitjà sempre és el responsable dels textos publicats.

AL·LEGACIONS

Demanades les preceptives al·legacions al mitjà, el seu director Joan Camp Fontcuberta va fer una extensa resposta que es reproduïx aquí en la seva integritat:

Ultra: "Dit, generalment, de les ideologies, les persones i els grups polítics o religiosos que mantenen amb intransigència i radicalisme, actituds d'extrema dreta o d'integrisme".

"Intransigència i radicalisme"; és assenyalar directors d'escola

<https://www.elmundo.es/espana/2022/06/03/629a35e6e4d4d8ff588b4587.html>

Recordem el malson que van viure els professors de Sant Andreu de la Barca el 2018 amb la campanya difamatòria que va inventar-se Javier Negre d'El Mundo sobre un inexistent maltractament a fills de guàrdies civils?

Qui va anar a tirar benzina, a més d'Albert Rivera, que ensenyar les cares a Twitter? Els altres d'Impulso Ciudadano.

<https://www.elmundo.es/cataluna/2018/06/17/5b264fe4e2704eb8038b4685.html>

Van amenaçar ells als professors en el cas de Sant Andreu? No directament, però van atiar el foc de l'odi.

Grupuscle: "Grup, generalment polític, format per un nombre molt reduït de membres".

Impulso Ciudadano és una entitat que no fa públiques les xifres d'integrants i no ha fet mai cap mostra ni exhibició pública que doni a entendre, més enllà de les que fan amb altres grupuscles similars, que siguin molt.

□ Anticatalà: “una aversió a Catalunya, als catalans o a tot allò que és català”.

Impulso Ciudadano és una entitat que amb el pretext de defensar una inexistent indefensió dels castellanoparlants a Catalunya s'ha mostrat sempre partidària a frenar qualsevol avenç, concessió o cessió cap a Catalunya i el català.

Són hereus del “manifiesto de los 2.300”, que volia aturar qualsevol intent de normalitzar el català i estava impulsat per gent com Federico Jiménez Losantos, Armando de Miguel o Santiago Trancón i fins i tot van celebrar el 30 aniversari de la seva redacció.

<https://impulsociudadano.org/impulso-ciudadano-celebrara-el-xxx-aniversario-de-la-redaccion-del-manifiesto-por-la-igualdad-de-los-derechos-linguisticos-en-cataluna-conocido-como-manifiesto-de-los-2300/>

Un document on per sota la catalanofòbia. [**aquí sembla faltar alguna paraula o frase**]Cap dels tres personatges que he citat s'ha caracteritzat per ser un “amant de Catalunya” o de la “seva identitat”. Losantos, a 2023, és obertament anticatalà. Reivindicaria una entitat catalana un manifest en el que el principal redactor és algú així?

Un manifest on planaven idees com que els catalans havien anat a buscar “obra barata”; i que Franco els hi havia portat a cabassos. Una associació CATALANA reivindicaria aquesta idea?

El poeta català en llengua castellana, Jaime Gil de Biedma, va destrossar aquest “Manifiesto”; amb frases com “¿Oyó alguna vez remotamente hablar de subdesarrollo, de feudalismo agrario, de paro estacional, de sucesivas oleadas migratorias en lo que va de siglo? Que se olvide. La culpa de todo la tuvieron el general Franco y los catalanes, que contrataron con él a cómodo precio el suministro de un ejército industrial de reserva. Cataluña, una nación exclusivamente compuesta por burgueses explotadores”

L'última: estan en contra de l'oficialitat del català a Europa i al Congrés, i contra qualsevol mena de reconeixement de la llengua.

<https://www.vozpopuli.com/espana/espanol-espana-ue-impulso-ciudadano-responde-aragones.html>

L'any 2022 es va dedicar a realitzar un pseudoestudi de tuf etnicista, fent llistes de “catalanitat” dels candidats que van concórrer a les eleccions del 21-D del 2017. Un estudi on deia quins cognoms haurien de ser els més representatius i insinuava que com més espanyol més unionista i quant més català més independentista.

Una conclusió que la realitat del país desmenteix, per la mateixa demografia, i el parlar una llengua o tenir un nom acabat o no “amb o” i un cognom amb “ez” no determina en cap cas ni el sentiment de pertinença nacional, ni tampoc el de vot.

<https://elmon.cat/politica/entitat-25-castella-listes-catalanitat-segons-cognoms-525404/>

Estan en contra de la immersió lingüística, un dels grans pilars de cohesió i integració de Catalunya, i són dels impulsors de les demandes pel 25% de castellà que busquen.

<https://www.elmundo.es/espana/2022/06/03/629a35e6e4d4d8ff588b4587.html>

No és veritat que busquin una igualtat entre llengües. Estan en contra del català com a requisit, sempre que s'ha plantejat que es converteixi en llengua d'integració.

<https://www.vozbcn.com/2011/03/16/63015/impulso-ciudadano-recuerda-requisito/>

A escala simbòlica, es dediquen a comptar banderes espanyoles als ajuntaments.

https://www.eldebate.com/espana/cataluna/20230210/solo-169-947-municipios-cataluna-esta-colgada-bandera-espana_92710.html

Mai han fet cap gest, ni s'han manifestat a favor de cap mesura que benefici Catalunya o el català. Només treballen per barrar el pas a la llengua, treure-li presència.

També ataquen a l'aranès

<https://www.racocatala.cat/noticia/25118/impulso-ciudadano-recorrera-llei-laranes?pag=1>

Que estiguin a Catalunya no vol dir que no puguin ser anticatalans. Si ells no ho són? Qui? Que representen l'assetjament, la persecució dels símbols, la llengua, els orígens. A més, en un principi, quan José Domingo, el líder d'Impulso, es va integrar a Ciudadanos, van explicar que el nom apel·lava a l'arribada de Tarradellas ("Ciudadans de Catalunya, ja soc aquí") i que als inicis, en moltes manifestacions al Parlament, utilitzaven el terme "ciudadans de Catalunya" en lloc de "catalans" per a marcar una diferència. Es pot viure a Catalunya i no ser català, per trencar amb el lema pujolista "És català qui viu i treballa a Catalunya".

Més endavant, han anat pivotant i s'han autodenominat "catalans" i també "tabarnesos" quan els ha interessat.

A més han compartit actes i concentracions amb Tabàrnia, aquest estirabot que contempla la segregació de Tarragona i Barcelona, que entenen com a més espanyola i l'endarrerida "Tractòria", la resta del país que identifiquen com a "català".

<https://www.larazon.es/espana/20221006/c7ulpbtti5ffvch6xdox6ocmry.html>

<https://www.elcatalan.es/impulso-ciudadano-organiza-una-comida-de-solidaridad-con-el-hostelero-de-blanes>

ANTECEDENTS DE RESOLUCIONS DEL CIC

El cas aquí analitzat té un parell d'antecedents en actuacions del CIC que no poden deixar de ser tingudes en compte.

Un d'aquests antecedents és el dictamen n. 09/23, en què també Impulso Ciudadano es queixava pel fet d'haver estat titllat com a grup d'extrema dreta en una informació del Diari Avui. En aquella ocasió, la resolució aprovada pel Consell admetia la possibilitat (en condicional) que el diari hagués vulnerat els articles 1 i 2 del Codi:

Es considera que l'ús del qualificatiu d'"ultradreta" al segon paràgraf de la informació publicada per El Punt Avui el 28 de març de 2023 podria ser poc adequat i innecessari, ja que no aporta cap element informatiu i podria vulnerar els criteris 01 i 02 del Codi Deontològic.

Ara bé, també s'afegia a la conclusió, com també es feia en altres punts de la ponència que “el fet que el mitjà no hagi presentat al·legacions i explicacions sobre l'ús del qualificatiu a l'hora de referir-se a l'entitat, però, dificulta la interpretació de la ponència”.

L'altre antecedent el trobem a l'expedient 03/2022 en què s'analitzava la queixa presentada també per Impulso Ciudadano, en aquest cas contra el mitjà “La República” i per haver catalogat l'entitat com a “feixista”. En aquella ocasió –en què tampoc hi va haver al·legacions del mitjà- la resolució era més contundent:

(...) Considerem que en titllar aquesta entitat de “feixista” en el subtítol d'una informació, el diari digital La República ha vulnerat clarament el criteri segon del Codi Deontològic de la Professió Periodística a Catalunya segons el qual cal evitar prejudicis per informacions sense prou fonament i també ha vulnerat el criteri 12 perquè la qualificació utilitzada pot incitar a l'odi contra l'entitat objecte de la informació.

CONSIDERACIONS

Es poden tenir en compte dos tipus de consideracions a l'hora d'avaluar aquest nou cas.

Una, és l'entitat de les expressions rebutjades per la persona que presenta la queixa, “ultra” i “grupuscle anticatalà”. Cal dir d'entrada que cap de les dues té el mateix abast significatiu i les mateixes connotacions que el de “feixista”, objecte d'una de les queixes ressenyades com a antecedents. Els referents històrics que té aquesta expressió no es poden equipar de cap manera als de les dues usades ara per Racó Català.

L'altra consideració pertinent és el fet que el mitjà en qüestió, a diferència dels assenyalats en els casos presos com a antecedents, sí que ha presentat les seves al·legacions. En aquestes es fan servir alguns arguments discutibles sobre les vinculacions que poden trobar-se entre Impulso Ciudadano i altres entitats que s'esmenten. Però, sense que això vulgui significar que aquesta ponència assumeixi en tots els seus termes la línia argumental del director de la publicació, sí que és cert que té un gruix suficient com per admetre que el mitjà no ha usat els termes amb que descriu Impulso Ciudadano d'una manera gratuïta i/o irreflexiva. En el seu preàmbul, el Codi deontològic diu que “els periodistes i mitjans de comunicació han de tenir la màxima llibertat d'informació, d'opinió i crítica i han d'exercir-la amb responsabilitat”. Creiem que les àmplies al·legacions aportades pel mitjà, defensant el seu criteri editorial, son la garantia d'aquest responsabilitat que exigeix el Codi.

Dit això, cal dir també que el CIC veu amb preocupació la utilització del terme ‘anticatalà’ per retreure a Impulso Ciudadano una visió del país oposada a la de la publicació. Ser català és un dret de ciutadania que no està lligat a cap criteri ideològic ni als orígens ni a la posició social. I que per tant es pot ser català defensant democràticament qualsevol posicionament polític, social, cultural, identitari o d'altre índole. El terme “anticatalà” pot tenir diversos graus d'intencionalitat o de comprensió, i podem interpretar que quan el mitjà titlla Impulso Ciudadano d'anticatalà està dient que, al seu parer, aquesta entitat està en contra dels signes propis que segons “Racó català” defineixen la identitat del país. Però una manera d'entendre un país, per majoritària que sigui, mai no pot ser exclusiva ni excloent, ni significar un estigma per un grup social que, com hem vist al llarg de la història, pot acabar tenint conseqüències que van més enllà de les paraules.

Exposada a mode de reflexió aquesta preocupació del CIC, i després de tot el que s'ha exposat, el Ple del CIC adopta el següent:

ACORD

Una vegada analitzada la informació objecte de la queixa presentada per la senyora I.F. en representació de l'entitat Impulso Ciudadano, es considera que la publicació digital "Racó Català", en usar les expressions "ultra" i "grupuscle anticatalà" no ha vulnerat l'article 2 del Codi Deontològic.

De totes maneres, aquest Consell adverteix del perill que representa la utilització del terme 'anticatalà' per la seva connotació excloent.

Addenda: Es fa constar que la consellera Joana Gallego, d'acord amb el capítol III punt 21 dels Estatuts de la Fundació, va manifestar tenir una relació d'amistat amb la part denunciant i que ho va posar en coneixement del president del CIC. El CIC resol, en aquest sentit, que hi ha una incompatibilitat en l'assumpte a tractar i per tant la consellera s'absté d'intervenir en la resolució de l'expedient

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 29 de gener de 2024. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General